

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	LISÄARVO - Alueellisen viherkertoimen ilmastonmuutokseen sopeutumisen arvot
Hakemusnumero	R-03133
Hakijan virallinen nimi	408240 Helsingin kaupunki
Osatoteuttajat	408225 Aalto-korkeakoulusäätiö sr
Toimintalinja	2 Hiilineutraali Suomi
Erityistavoite	2.2 Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen
Alkamispäivämäärä	01.01.2027
Päätymispäivämäärä	30.06.2028

Valintakokouksen päivämäärä	Uudenmaan maakunnanyhteistyöryhmän sihteeristö 5.6.2026 Uudenmaan maakunnanyhteistyöryhmä 16.6.2026
-----------------------------	---

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

LISÄARVO-hankkeen päätavoitteena on vahvistaa kaupunkien ilmastonmuutokseen sopeutumista ja kehittää uusi tapa ennakoida ja vähentää ilmastonmuutoksen kielteisiä vaikutuksia samalla kun luonnon monimuotoisuutta vahvistetaan osana maankäytön suunnittelua. Hankkeessa (1/2027–6/2028), jota toteuttavat Helsingin kaupunki ja Aalto-yliopisto, tuotetaan ensimmäistä kertaa sekä luonnon että rakennetun ympäristön luontotyypit kattava kaupunkitasoinen aineisto. Aineisto mahdollistaa viherrakenteen tuottamien sopeutumishyötyjen ja ekologisen laadun arvioinnin läpinäkyvästi, vertailukelpoisesti ja eri suunnittelumittakaavoissa. Hankkeen myötä kuntien valmiudet vastata kasvaviin ilmatoriskeihin, kuten rankkasateisiin ja helleaaltoihin, vahvistuvat samalla kun toimet tukevat luontokadon pysäyttämistä. Hankkeen päätyö keskittyy uuden "Synergisesti ilmastokestävän ja luontokatoa torjuvan maankäytön suunnittelun -toimintamallin" eli SILMU-mallin kehittämiseen. SILMU-malli yhdistää ilmastonmuutokseen sopeutumisen, luonnon monimuotoisuuden ja kokonaisheikentymättömyyden arvioinnin samaan prosessiin. Työssä hyödynnetään Alueellinen viherkerroin 2025 -menetelmää, jonka soveltamisalaa laajennetaan tuottamalla ensimmäistä kertaa kaupunkitasoinen luontotyyppiaineisto, arvioimalla luontotyyppikuvioiden ekologinen tila karkealla tasolla ja laskemalla sekä luonnonarvohehtaarit että alueellinen viherkerroin koko kaupungin alueelle. Tämä työ tehdään Helsingissä, jossa tuotettuja tuloksia verrataan paikallisiin ilmatorisriskiaineistoihin sekä tarkennetaan 2–4 suunnittelualueella. Lisäksi sopeutumis- ja monimuotoisuustavoitteiden huomioimista käytännön suunnittelussa vahvistetaan yhdessä Helsingin maankäytön suunnittelijoiden kanssa. Menetelmän ja koko SILMU-mallin laajamittaista ja kustannustehokasta käyttöönottoa eri kaupungeissa sekä seudullisesti että kansallisesti tuetaan Alueellinen viherkerroin 2025 -menetelmän teknisellä

keventämisellä. Aineistotuotantoa ja laskentaa kehitetään hankkeessa sujuvammaksi ja automatisoiduksi, ja nämä tulokset julkaistaan erillisinä aineisto- ja työkalutiekarttoina. Osana SILMU-mallia julkaistaan myös sopeutumisen indikaattori, joka tukee ilmasto-ohjelmien ja sopeutusstrategioiden mittarointia ja vaikuttavuuden arviointia sekä tuo näkyviin alueiden välisiä eroja ja mahdollisia haavoittuvuuksia. Lisäksi hanke tuottaa vertaisarvioitua tieteellistä tutkimusta ja kansallisesti skaalautuvat suositukset. Hankkeella on lukuisia lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutuksia. Hankkeen lyhyen aikavälin vaikutuksena suunnittelijat saavat käyttöönsä uuden tietopohjan ja työvälineet, joilla ilmastoriskit ja monimuotoisuus huomioidaan paremmin jo suunnittelun aikana: SILMU-mallin käyttöönotto tekee näkyväksi, missä viherrakenteen osat tuottavat sopeutumishyötyjä ja missä sijaitsevat monimuotoisuuden kannalta kriittiset alueet, ja auttaa tunnistamaan näiden väliset synergiat. Samalla malli paljastaa myös mahdolliset ristiriitatilanteet paikallisella, kaupunkitasolla ja tarvittaessa seudullisesti, mikä helpottaa näiden ratkaisemista todennettavasti osana suunnitteluprosessia. Aineistotiekartta ja työkalutiekartta madaltavat kynnystä päivittää alueellisen viherkertoimen laskentaa säännöllisesti, koska ne ohjaavat tarvittavan datan tuottamista ja ylläpitoa sekä auttavat keventämään ja automatisoimaan laskentaa. Pitkällä aikavälillä hanke vahvistaa ilmastokestävää ja luontoposiitiivista kaupunkikehitystä, tukee ennallistamisasetuksen ja ilmastostrategioiden toimeenpanoa, luonnonarvomarkkinoiden kehitystä, parantaa viherrakenteen laatua ja luo uusia liiketoimintamahdollisuuksia data- ja luontotietopalvelujen alueelle.

Lisätietoja hakemuksesta

Hakemus kohdentuu Uudellemaalle.

Tuen lisäksi hakija(t) on osoittanut omarahoitusosuutta.

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Rahoituksen yhteenveto	Haettava EU- ja valtion rahoitus (€)	%	Rahoitus yhteensä (€)
Helsingin kaupunki	103 893	70	148 417
Aalto-korkeakoulusäätiö sr	141 333	70	201 910
Haettu Uudenmaan kehiksestä	245 226		

Rahoittajan arvio hakemuksesta

Hakemus täyttää yleiset valintaperusteet, on alue- ja rakennepolitiikan ohjelman ja erityistavoitteen 2.2 mukainen.

Hakemus ei menestynyt hakemusten välisessä vertailussa.

Hanke on vahva menetelmäkehityshanke, joka tuottaa kunnille skaalautuvan ja integroidun työkalukokonaisuuden (SILMU-malli, indikaattorit ja aineistot) ilmastokantavan kaupunkisuunnittelun tueksi. Se vahvistaa erityisesti ilmastonmuutokseen sopeutumista (mm. rankkasateet ja helleaallot) ja tuo systemaattisesti yhteen sopeutumisen, luonnon monimuotoisuuden ja kokonaisuikentymättömyyden arvioinnin osaksi maankäytön suunnittelua. Innovaatiivinen aineistotuotanto ja laskennan kehittäminen lisäävät ratkaisun vaikuttavuutta ja skaalautuvuutta.

Vaikutukset syntyvät pääosin välillisesti: hanke parantaa kuntien tietopohjaa, suunnittelukykyä ja päätöksentekoa tukevia toimintamalleja sekä mahdollistaa hiilinielujen nykyistä paremman huomioinnin. Suoria vaikutuksia (esim. hiilinielujen lisäämisen hehtaaritavoitteet tai yritysvaikutukset) syntyy kuitenkin rajallisesti hankkeen aikana. Yritys- ja innovaatiohyödyt jäävät tässä vaiheessa vähäisiksi ja perustuvat jatkohyödyntämiseen.

Kokonaisuutena hanke on sisällöllisesti vahva ja potentiaalisesti vaikuttava, mutta vaikuttavuuden realisoituminen riippuu ratkaisevasti menetelmien laajasta käyttöönotosta ja jalkauttamisesta hankkeen jälkeen.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Hakemus on arvioitu yleisten ja erityisten valintaperusteiden osalta. Alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (867/2021) 27§ 2 momentin kohdan 4 mukaan hakemukset on asetettu etusijajärjestykseen.

Yleisten valintaperusteiden täytyminen arvioitu kokouksessa 6.5.2026.

Hakemuksen arviointi ja pisteytys on tehty Uudenmaan liiton hakemusten arviointikokouksessa 6.5.2026.

Hakemus täyttää yleiset valintaperusteet. Hakemus ei menestynyt erityisten, horisontaalisten ja tälle haulle asetun tarkentavan valintaperusteiden mukaisessa vertailussa.

Hakemuksen pisteet yhteensä 39,5/52.

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Ei

Lisätietoa:

Hanna Laaksonen
johtava rahoitusasiantuntija
Uudenmaan liitto